

УДК 37.018.43:004

Копевципська Ольга Еммануїлівна

кандидат педагогічних наук, вчений секретар

Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України, м. Київ, Україна

olgak1972@mail.ru

РОЗВИТОК ПОНЯТТЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НАВЧАННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ В АСПЕКТІ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ЕЛЕКТРОННИХ МЕРЕЖ

Анотація. У статті проаналізовано стан і перспективи використання сучасних електронних соціальних мереж у розвитку інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників. Висвітлено ступінь наукового розроблення проблеми, зокрема визначено напрями подальшого залучення старшокласників у інформаційно-комунікаційний простір з метою підвищення ефективності навчального процесу. Розкрито сутність поняття інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників в аспекті застосування електронних соціальних мереж. Зазначено, що пріоритетними завданнями державної освітньої політики загальної середньої освіти є визначення, розвиток і підтримування функціонування єдиного інформаційно-освітнього середовища, організація ширшого доступу учнів, педагогів та управлінців до вітчизняних і світових інформаційних ресурсів, удосконалення інформаційного забезпечення навчального процесу, завдяки використанню змістового наповнення, засобів і технологій соціальних електронних мереж в освітній діяльності.

Ключові слова: інформаційно-освітнє середовище; соціальні електронні мережі; хмарні технології; веб-сервіси.

1. ВСТУП

Постановка проблеми. Нинішній стан вітчизняної освітньої галузі свідчить про наявність нагальної потреби щодо впровадження не тільки інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіту і науку, але й використання сучасних відкритих електронних систем, зокрема соціальних мереж для створення інформаційно-освітнього середовища, підтримки і полегшення інформаційного обігу серед суб'єктів навчального процесу.

В останні роки подальшого розвитку набули засоби і технології інформаційно-комунікаційних мереж (ІКМ), зокрема Інтернет, що утворюють комп'ютерно-технологічну платформу навчального середовища сучасної відкритої системи освіти. Здійснюється предметно-технологічна організація інформаційного освітнього простору, активно інтегруються до освітньої галузі веб-сервіси на основі хмарних технологій [2]

У житті сучасної людини суттєво зросла роль як електронних засобів навчання, так і соціальних мереж, які стали невід'ємним складником середовища життєдіяльності людини. Необхідність індивідуалізації навчання зумовлює реалізацію принципів безперервної освіти, розвиток особистісно-орієнтованого підходу в навчанні й вихованні.

Використання засобів ІКТ для досягнення нових освітніх результатів створює умови для послідовного вирішення завдань індивідуалізації навчально-виховного процесу. Серед заходів, які спрямовані на забезпечення інформатизації освіти, задоволення освітніх інформаційних і комунікаційних потреб учасників навчально-виховного процесу, визначальним є розвиток інформаційно-освітнього середовища в системі загальної середньої освіти. Електронна соціальна мережа має засоби для

підтримування персонального профілю, віртуальних взаємин і комунікацій. Одним із основних чинників, що стримує впровадження використання таких ресурсів, залишається рівень готовності учасників навчального процесу, середовища системи загальної середньої освіти, відсутність науково обґрунтованих методичних рекомендацій. Недостатня розробленість питання формування інформаційно-освітнього середовища (ІОС) навчання старшокласників на основі технологій електронних соціальних мереж не дозволяє повною мірою реалізувати на практиці потенціал глобального освітнього простору, виконати стратегічне завдання інформатизації освіти, ефективно вдосконалити інформаційно-ресурсне забезпечення освіти і науки [1, 2].

Отже, вивчення наукових джерел дозволяє стверджувати, що питання, пов'язані з дослідженням використання технологій електронних соціальних мереж з метою створення інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників вивчено ще недостатньо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Мережним технологіям і використанню соціальних сервісів мережі Інтернет в освіті присвячено багато робіт вітчизняних, російських та зарубіжних авторів. Дослідження питань впровадження в освітній галузі України хмарних технологій і веб-сервісів пов'язані з іменами таких учених як Биков В., Гриценко В., Глушков М., Жалдак М., Захарова І., Михалевич В., Машбиць Ю., Кухаренко В., Манако А., Морзе Н., Олійник В., Сисоева С., Семеріков С., Співаковський О. та ін.; питання щодо можливості використання веб-технологій в освітньому процесі вищих навчальних закладів України розглянуто в дослідженнях Сейдаметовою З., Сейтвелієвою С.

Серед російських учених питання щодо можливості використання соціальних мереж у дистанційному навчанні досліджували Биккулов А., Парабина А., Глухих В., Левкин Г., Пустовой Т., Фещенко А., Кречетнікова К., Кречетнікова І. та ін.

Проблеми використання Інтернет сервісів хмарних технологій і соціальних мереж як освітньої технології у дистанційному навчанні досліджено у роботах закордонних учених, серед яких JamesBarnes, GrendonJill, R. Berger, E. Buchanan, A. Lane, A. Nijholt, T. Liyoshi, V. Kumar M. Armbrust, A. Fox, R. Griffith, K. Subramanian, N. Sultan та інші.

Метою даної статті є висвітлення поняття інформаційно-освітнього середовища навчання старшокласників і його складових у контексті використання технологій електронних соціальних мереж.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Модернізація і розвиток освіти повинні набути випереджального безперервного характеру, гнучко реагувати на всі процеси, що відбуваються в Україні та світі, враховувати глобальні освітні тенденції. Електронна соціальна мережа є автоматизованим соціальним середовищем, що дозволяє спілкуватися групі користувачів, об'єднаних спільними інтересами, швидко обмінюватися новим освітнім інструментарієм і даними.

На державному рівні, у Законі України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр.», Програмі "Інформаційно-освітнє середовище навчальних закладів столиці (2011–2015 роки) визначено пріоритетні напрями подальшої освітньої політики, зокрема основна мета і цілі програми спрямовані на:

- розвиток єдиного освітнього середовища й інформаційну інтеграцію освітніх ресурсів;
- підвищення за рахунок ІКТ-підтримки якості навчально-виховного процесу;

- реалізацію моделі сучасного навчального закладу в інформаційному суспільстві;
- формування інформаційної грамотності і грамотності у сфері ІКТ учасників навчально-виховного процесу тощо.

Серед багатьох кінцевих результатів – розвиток і підтримування функціонування єдиного інформаційного освітнього середовища, організацію доступу учнів, педагогічних працівників та управлінців до вітчизняних і світових інформаційних ресурсів, визначено як пріоритетні.

У зазначеній Програмі, *інформаційне освітнє середовище* – визначено як організаційно-технічна система, у якій реалізуються інформаційні процеси з використанням технічних і програмних засобів [5].

У загальноосвітніх навчальних закладах України успішно здійснюється реалізація Програми «Інформаційно-освітнє середовище навчальних закладів столиці». Так, за висновками багатьох шкільних практиків, є впевненість, що найкращий спосіб підготовки учнів до роботи з новітніми ІТ-технологіями – це впровадження цих самих технологій в освітній процес. У багатьох освітніх установах України хмарні сервіси спочатку з'явилися в основному як безкоштовні хостинги поштових служб, проте інші численні інструменти хмарних обчислень для навчального процесу, наприклад, Google Groups, сервіси Office 365, Microsoft Office WebApps, AmazonEC2 практично не використовувалися за умови недостатності відомостей про них і відсутності практичних навичок їх використання для навчальних цілей [4].

На підставі здійсненого аналізу багатьох публікацій [1; 2; 3; 6; 7; 9] та ін. інформаційно-освітнє середовище визначається як відкрита система, що акумулює інтелектуальні, культурні, програмно-методичні, організаційні і технічні ресурси, а також сукупність комп'ютерних засобів і способів їх функціонування, що використовуються для реалізації навчальної діяльності.

Інформаційно-освітнє середовище (ІОС) має охоплювати організаційно-методичні засоби, сукупність технічних і програмних засобів зберігання, опрацювання, передавання даних, що забезпечує оперативний доступ до педагогічно значущих відомостей і створює можливість для спілкування учителів і учнів. Сучасні електронні освітні ресурси відображують змістово-технологічні компоненти освітніх методичних систем, формують предметно-інформаційні складові освітнього середовища (закритого і відкритого), утворюють наповнення освітніх електронних інформаційних систем, призначені для різнобічного цілеспрямованого використання учасниками освітнього процесу з метою інформаційно-процесуального підтримування навчальної, наукової та управлінської діяльності, інформаційного забезпечення функціонування і розвитку освітніх систем [3].

Як зазначає у роботі відомий вчений Биков В., одним із першочергових заходів щодо розвитку інформаційно-освітнього середовища і його змістовного наповнення вбачається: «розширити спектр і поглибити психолого-педагогічні дослідження проблем використання у навчальному процесі електронних освітніх ресурсів, освітнього застосування технологій хмарних обчислень, широкого використання мобільних засобів доступу до мережних ЕОР, систем дистанційного навчання, технологій підтримування мережних соціальних спільнот» [1].

Шишкіна М. у роботі [9] звертає увагу на те, що проблеми проектування сервісів і технологій хмарних обчислень належать до першочергових у сфері інформатизації освіти. Про це свідчить низка урядових ініціатив різних країн і прийняття міжнародних документів, таких як Європейська стратегія хмарних обчислень, Федеральна урядова ініціатива хмарних обчислень у США та інших, згідно яких хмарні обчислення визнано пріоритетним напрямом технологічного розвитку. Започаткування масштабних освітніх проектів у США, Мексиці, Японії, країнах Євросоюзу, Росії, Японії, численних

міжнародних конференцій і наукових видань з даної тематики підтверджує її надзвичайну затребуваність.

На теперішній час, згідно опитування, проведеного консалтинговою фірмою Hallvarsson&Hallvarsson (Швеція) серед 700 компаній з 21 європейської країни, 81 % опитаних розвиває корпоративні соціальні мережі, вважаючи їх чудовим інструментом для створення лояльності серед співробітників, маркетингових комунікацій з користувачами, формування іміджу, вивчення динаміки попиту, а також розповсюдження інформації про себе [10]. Використання соціальних мереж з метою накопичення і передавання відомостей і даних стає економічно рентабельним. При цьому мережі впроваджуються на критично важливих ділянках процесу опрацювання відомостей і набування знань – генерації ідей, опрацювання великих обсягів інформації, інноваційному менеджменті. Оскільки інтелектуальний контент, що міститься в соціальних наукових мережах, є новим типом інформаційних ресурсів і становить частину національного інтелектуального капіталу, актуальним є завдання його всебічного вивчення, пошук оптимальних шляхів збереження і використання в державній стратегії управління інформаційними ресурсами [8].

В останні роки активно розвиваються й виходять на перші позиції сервіси, що дістали спільну назву «соціальні мережі». Соціальна мережа (англ. socialnetwork) – соціальна структура, що складається з групи вузлів, якими є соціальні об'єкти (люди), і зв'язків між ними (спілкування в соціальних мережах). Соціальні мережі ніколи не зводяться лише до комунікаційних мереж, до переміщення наявних даних. Комунікаційним вузлом тут є який-небудь соціальний суб'єкт, здатний, подібно до ЕОМ в комп'ютерних мережах, обробляти і нагромаджувати, створювати нову інформацію, більш того, бути суб'єктом вільного волевиявлення і дії. До соціальних мереж відносять сайти, які надають можливість знаходити ділові контакти, друзів, однокласників, колег тощо. Наразі спостерігається виражена сегментація груп користувачів, що входять до тієї чи іншої соціальної мережі [10].

У наш час активно розвиваються соціальні мережі працівників освіти (nsportal.ru, Відкритий клас, Campus.ru, Мережа творчих учителів, Мережа дослідницьких лабораторій та інші). Вказані ресурси мають значний потенціал з точки зору організації навчання, який використовується поки що дуже обмежено і не враховує загальні тенденції, потенціал та напрями зростання електронних соціальних мереж. Соціальні мережі дуже часто інтегруються з багатьма зовнішніми сайтами, сервісами та мобільними пристроями, чим надають принципово нові можливості обміну відомостями і даними та сприятимуть трансформації методів навчання і розвитку ІТ технологій.

Нині вже набули помітного поширення ІКТ-засоби нового покоління, що своїми користувацькими властивостями відображають особливості будови, функцій і параметрів нової мережної хмарної ІКТ-інфраструктури iPad, imPad, iPad-Hybrid, Reder, iPhone, SmartPhone, iPod, мультимедійні дошки з Інтернет-доступом, розроблені в електронній формі і представлені на носіях будь-якого типу або розміщені у комп'ютерних мережах, які відтворюються за допомогою електронних цифрових технічних засобів і необхідні для ефективної організації навчально-виховного процесу, в частині, що стосується його наповнення якісними навчально-методичними матеріалами [1].

За даними спеціального дослідження користування соціальними мережами, здійсненого GfK Ukraine у листопаді 2012 р., на той час найпопулярнішими серед користувачів були ВКонтакте, Однокласники і Facebook. Найпопулярнішою соціальною мережею в Україні є ВКонтакте: її регулярно відвідують 80 % інтернет-користувачів України; ядро користувачів даної соціальної мережі становить молодь (16–29 років). Друге місце зайняла мережа Однокласники з 60%; ядро користувачів

даної соціальної мережі становлять люди середнього віку (30–44 років), а найбільш частими відвідувачами є жінки. Facebook регулярно відвідують 48 % інтернет-користувачів, причому ця соціальна мережа поряд з Twitter має порівняно низькі показники частоти відвідування: четверта частина зареєстрованих зовсім не користуються своїми записами в цих мережах. Водночас, мережа Facebook демонструє стійку тенденцію до зростання. Загальне число користувачів Facebook в Україні стрімко зростає і на кінець 2013 р. складало 3 млн 405 тис. 785 користувачів. Про це свідчать дані аналітичної платформи для соціальних медіа SocialBakers. Таким чином, Україна поступово піднімається в рейтингу і займає 60 позицію з 213 в загальному рейтингу Facebook по країнах світу – між Ірландією і Новою Зеландією. Згідно даних проведених досліджень, за останні шість місяців число користувачів соцмережі виросло на майже 335 тис. Проникнення Facebook в Україні складає 5,02 % порівняно із загальним числом населення країни і 11,28 % відносно числа Інтернет-користувачів [8].

Завдяки мережним зв'язкам мимоволі формуються нові соціальні об'єднання. Зі швидкими темпами розвитку комп'ютерних технологій у спільнот з'являються нові форми для обміну, зберігання та подальшого використання даних і відомостей, набування знань сучасні програмні сервіси забезпечують нам легке керування колективними знаннями, що знаходяться у периферії спільноти. Мережні спільноти – це групи людей, які підтримують спілкування за допомогою комп'ютерних мережних ресурсів, діляться знаннями, навчаються в інших, шукають односторонців і вирішують задачі, які не під силу розв'язати поодиночки. Педагогічні мережні спільноти дають можливість самостійно створювати цифрові навчальні об'єкти, обговорювати педагогічну діяльність з іншими учасниками мережного товариства, ділитися колекціями файлів, спільно використовувати цифрові об'єкти і програмні агенти, довіряти свої записи цифровій пам'яті, отримуючи доступ з будь-якого місця перебування. Фактично знімаються всі географічні кордони для співробітництва з учнями, педагогами, науковцями, утворюючи величезну віртуальну педагогічну спільноту. Дії, які виконують користувачі віртуального інформаційного товариства, є досить простими: зробити вибір, висловити свою думку, увести невелику кількість даних, розмістити в мережі документ, фотографію або відеофайл, зберегти посилання на знайдений документ тощо [7].

Методика використання технологій соціальних мереж є актуальним напрямом теорії навчання, яка ґрунтується на таких положеннях:

- навчання визначається інструментами й об'єктами, якими користується учень. Дії над об'єктами вимагають спілкування. Це спілкування з приводу дій і об'єктів має першорядне значення для навчання;
- навчання визначається середовищем, у якому відбувається засвоєння нових знань, для людини життєво необхідним є не просто сприймати й споживати інформацію, але діяти активно, одержуючи результат як винагороду за свої дії;
- навчання відбувається в спільноті обміну знаннями, де новачки поступово стають експертами через практичну участь у розв'язанні проблем усередині конкретної галузі знань; - колективізм ґрунтується на теоріях мережі, систем, що самоорганізуються. Нові знання постійно здобуваються, і життєво важливо розуміти різницю між важливими і неважливими знаннями [6].

Створені в соціальних мережах педагогічні спільноти є формою самоорганізації освітянської громади і можливим Інструментом взаємодії між її суб'єктами і суспільством, полегшують комунікацію й інтеграцію між представниками різноманітних соціальних груп. Як результат спільної діяльності користувачів соціальних сервісів, у віртуальній педагогічній мережі накопичується величезна

кількість навчальних матеріалів, доступних усім користувачам. Створення і розміщення в Інтернеті ресурсу, що забезпечує доступ до основних і допоміжних навчальних, наукових і навчально-методичних матеріалів, доступ до інформації організаційного плану (розклад занять, дата й час консультацій тощо) дає змогу учневі краще планувати свій час, прокладаючи власну траєкторію навчальної діяльності, допомагає структурувати знання й поєднувати навчання з особистим життям. Привабливими рисами соціальних мережі є: безкоштовність підключення, велика кількість користувачів, однорідний контингент користувачів (у рамках груп), а також велика кількість додаткових сервісів, завдяки яким кожний може різноманітнити власний віртуальний простір. Отже, учасники мережі створюють своє комфортне віртуальне середовище, у якому можуть перебувати декілька годин на день протягом тривалого проміжку часу.

4. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, на підставі вищезазначеного можна дійти певних висновків.

На даному етапі розвитку освітньої галузі соціальні мережі можна розглядати як технологічні комплекси організації й управління обмінами електронними даними і відомостями між суб'єктами навчально-виховного процесу, соціальних відносин, які призначені для забезпечення горизонтального спілкування зацікавлених у ньому суб'єктів, об'єднаних спільними інтересами, інформаційними потребами і навичками спілкування.

Процеси конвергенції мережних технологій, мобільних засобів зв'язку, мобільних комп'ютерів і систем геопозиціонування сприяють все більш повній залученості мільйонів людей у мережний простір, що створює умови для використання їх творчого потенціалу для вирішення наукових, суспільно значущих проблем.

Дослідження цілеспрямованого використання електронних соціальних мереж всіма суб'єктами навчального процесу (від учня до керівника закладу) свідчить про велику частку такої активності, як обмін навчальними даними. Цей процес розширює перспективи інтеграції навчального та інформаційно-освітнього середовища в соціальні мережі з метою спрямування on-line діяльності старшокласників у навчальне русло.

Використання соціальних мереж як допоміжних засобів у процесі об'єднання навчально-методичної і комунікаційної сфер життя учня позитивно впливатиме на ефективність процесу навчання.

Інтеграція навчально-методичних матеріалів у соціальні мережі значно підвищить інтерес учнів до самостійної позааудиторної роботи.

Розв'язання зазначеної проблеми буде сприяти не лише підвищенню ефективності навчання, а й подоланню упередженого ставлення багатьох педагогів до залучення інформаційних технологій, зокрема електронних соціальних мереж у навчальний процес.

Отже, узагальнення різних науково-теоретичних підходів, результати здійсненого аналізу засвідчують важливість і актуальність висвітленої проблеми, зокрема створення ІОС з використанням електронних соціальних мереж, які використовуються учасниками навчально-виховного процесу, а також визначають необхідність її подальшого вивчення.

Перспективи подальших досліджень спрямовані на теоретичне обґрунтування і визначення психолого-педагогічних умов використання соціальних мереж для формування ІОС навчання старшокласників у сучасних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Биков В. Ю. Методологічні та методичні основи створення і використання електронних засобів навчального призначення / В. Ю. Биков, В. В. Лапінський // Комп'ютер у школі та сім'. № 2(98). 2012. С. 3–6.
2. Биков В. Ю. Хмарні технології, ІКТ-аутсорсинг і нові функції ІКТ підрозділів освітніх і наукових установ / В. Ю. Биков // Інформаційні технології в освіті. №10. 2011. Рр. 8–23.
3. Коневщинська О. Е. Електронні освітні ресурси у межах інформаційного забезпечення ресурсного центру дистанційного навчання / О. Е. Коневщинська // Інформаційні технології і засоби навчання. Електронне наукове фахове видання Online: 2076-8184 2014. № 5 (43). С. 164–173. Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1140>.
4. Коневщинська О. Е. Сучасні засоби Інтернет доступу та освітні платформи в е-навчанні / О. Е. Коневщинська // [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання. Електронне наукове фахове видання ISSN Online: 2076-8184. 2014. Том 44. № 6 С. 3341. Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1159#>.
5. Коневщинська О. Е. Кадрове забезпечення ресурсного центру дистанційної освіти / О. Е. Коневщинська // [Електронний ресурс] // Інформаційні технології і засоби навчання. Електронне наукове фахове видання ISSN Online: 2076-8184. 2013. Том 38. № 6. С. 182–195. Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/957#>.
6. Мигович С. М. Роль і місце соціальних мереж у формуванні освітньо-інформаційного середовища аграрних університетів / С. М. Мигович, Н. Т. Тверезовська. Режим доступу : http://mnau.edu.ua/files/02_02_01_10/mygovich/2012-mygovich-rmsm.pdf. Заголовок з екрану.
7. Палій С. В. Соціальні мережі як засіб комунікації електронного навчання / С. В. Палій // Управління розвитком складних систем. №13. 2013. С. 152–156.
8. ТОП-20 Україна. Рейтинг соціальних мереж [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://news-day.com.ua/internet/1035>. Заголовок з екрану.
9. Шишкіна М. П. Хмаро орієнтоване середовище навчального закладу: сучасний стан і перспективи розвитку досліджень / М. П. Шишкіна, М. В. Попель // Інформаційні технології і засоби навчання [Електронний ресурс]. 5(37). 2013. Режим доступу : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/903/676>. Заголовок з екрану.
10. Що таке соціальні мережі? [Електронний ресурс] / Пішковій С. // Інформаційно-просвітницький портал. Режим доступу : <http://blogoreader.org.ua/2008/04/09/about-social-networks/>. Заголовок з екрану.

Матеріал надійшов до редакції 25.02.2015 р.

РАЗВИТИЕ ПОНЯТИЯ ИНФОРМАЦИОННО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ ОБУЧЕНИЯ СТАРШЕКЛАССНИКОВ В АСПЕКТЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОЦИАЛЬНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ СЕТЕЙ

Коневщинская Ольга Эммануэловна

кандидат педагогических наук, ученый секретарь

Институт информационных технологий и средств обучения НАПН Украины, г. Киев, Украина

olgak1972@mail.ru

Анотация. В статье проанализированы состояние и перспективы использования современных электронных социальных сетей в развитии информационно-образовательной среды обучения старшекласников. Освещена степень научной разработки проблемы, в частности определены направления дальнейшего привлечения старшекласников в информационно-коммуникационное пространство с целью повышения эффективности учебного процесса. Раскрыта сущность понятия информационно-образовательной среды обучения старшекласников в аспекте применения электронных социальных сетей. Указано, что приоритетными задачами государственной образовательной политики общего среднего образования является определение, развитие и поддержка функционирования единой информационно-образовательной среды, организация широкого доступа учеников, педагогов и управленцев к отечественным и мировым информационным ресурсам, совершенствование информационного обеспечения учебного процесса. благодаря

использованию содержательного наполнения, средств и технологий социальных электронных сетей в образовательной деятельности.

Ключевые слова: информационно-образовательная среда; социальные электронные сети; облачные технологии; веб-сервисы.

DEVELOPMENT OF THE CONCEPT OF INFORMATION AND EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF UPPER-FORM PUPILS IN ASPECTS OF ELECTRONIC SOCIAL NETWORKS USE

Olga E. Konevshchynska

PhD (pedagogical sciences), scientific secretary

Institute of Information Technologies and Learning Tools of NAES of Ukraine. Kyiv, Ukraine

olgak1972@mail.ru

Abstract. The paper analyzes the status and prospects of modern electronic social networks using in the development of information and educational environment for upper-form pupils learning. The directions of further involvement of upper-form pupils into the information and communication space in order to increase the effectiveness of the learning process are determined. The essence of the concept of information and educational learning environment in terms of upper-form pupils using electronic social networks is articulated. There are stated the priorities of the state educational policy of general secondary education such as: to identify, develop and support the functioning of the unified educational environment; organization of wide access of students, teachers and administrators to domestic and global information resources; improving the learning process information provision through the use of informative content, tools and technologies of electronic social networks in educational activities.

Keywords: information and educational environment; electronic social networks; cloud technologies; Webservices.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Bykov V. Methodological and methodological basis for the creation and use of educational electronic / V. Yu. Bykov, V. V. Lapinsky // Computer in school and family, number 2 (98). 2012. Pp. 3–6 (in Ukrainian).
2. Bykov V. Cloud technology, ICT outsourcing and new features ICT departments of educational and research institutions / V. Yu. Bykov // Information Technologies in Education. №10. 2011. Pp. 8–23 (in Ukrainian).
3. Konevshchynska O.E. Electronic educational resources within an information resource center providing distance learning / O. E Konevshchynska // Information technology and learning tools. Electronic scientific specialized edition ISSN Online: 2076-8184 2014. № 5 (43). Pp. 164–173. Access : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1140> (in Ukrainian).
4. Konevshchynska O. E. Staff of the Center for Distance Learning [online] / O. E Konevshchynska // Information technologies and learning tools. Electronic scientific specialized edition ISSN Online: 2076-8184 2013. № 6 (38). С. 182–195. Available from : http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/957#.U6bQSZR_vVI (in Ukrainian).
5. Konevshchynska O. E. Modern Internet access and educational platform for e-learning [online] / O. E. Konevshchynska // Information technology and learning tools. Electronic scientific specialized edition ISSN Online: 2076-8184. 2014. Vol. 44. № 6. S. 33–41. Available from : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1159#.VNZqTeasVmM> (in Ukrainian).
6. Myhovyeh S. M. The role and place of social networks in shaping educational information environment agricultural universities [online] / S. M. Myhovyeh, N. T. Tverezovska. Available from : http://mnau.edu.ua/files/02_02_01_10/mygovich/2012-mygovich-rmsm.pdf. Title from the screen (in Ukrainian).
7. Pale S. V. Social media as a means of communication eLearning / S. V. Pale // Management of Complex Systems. №13. 2013. Pp. 152–156 (in Ukrainian).
8. Top 20 Ukraine. Rating social networks [online]. Available from : <http://news-day.com.ua/internet/1035>. Title from the screen (in Ukrainian).

9. Shishkina M. P. Clouds oriented environment of the institution: current state and prospects of research [online] / M. P. Shyshkina, M. V. Popel // Agriculture and forestry education [electronic resource]. 5 (37). 2013. Available from : <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itl/article/view/903/676> (in Ukrainian).
10. What is Social Networking? [online] / Pishkovtsiy S. // Information-educational portal. Available from : <http://blogoreader.org.ua/2008/04/09/about-social-networks/>. Title from the screen (in Ukrainian).